

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v.

(Vedrørende forhøjelse af ydelser m. v.).

Fremsat den 7. december 1965 af *Chr. Madsen, Morten Lange, Aksel Larsen* og *Arne Larsen*.

§ 1.

I lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring, jfr. lovbekendtgørelse nr. 238 af 27. juni 1962, som ændret ved lov nr. 362 af 28. november 1962 og lov nr. 414 af 18. december 1963, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 4, 1. punktum, ændres ordene „herunder af helbredsmæssig eller optræningsmæssig art“ til : „herunder revalidering og omskoling“.

2. § 11, stk. 1, 4. punktum, affattes således:
„Når et medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse ved at indtræde i flere arbejdsløshedskasser (hjelpekasser eller andre foreninger) sikrer sig en daglig pengehjælp, der udgør mere end de efter § 15, stk. 3, fastsatte maksimumsbeløb, vil understøttelsen fra den anerkendte arbejdsløshedskasse være at nedsætte så meget, at den samlede pengehjælp ikke overstiger nævnte grænse.“

3. § 12, stk. 1, affattes således:

„Stk. 1. Fælles for de anerkendte arbejdsløshedskasser fastsættes et årligt medlemsbidrag således, at det i forbindelse med den i § 13 omhandlede refusion fra statskassen samt kassernes eventuelle andre indtægter efter de forhåndenværende erfaringer må antages at være tilstrækkeligt til, at en kasse kan yde medlemmerne den i vedtægten fastsatte understøttelse. Medlemsbidraget må ikke overstige 15 pct. af en kasses udgifter.“

4. I § 12, stk. 2, efter „Endvidere skal der“ indsættes: „i en kasse“.

5. § 12, stk. 3, 4 og 5, udgår.

6. § 13, stk. 1, affattes således:

„Stk. 1. Statskassen yder hver af de anerkendte arbejdsløshedskasser refusion af 55 pct. af kassens understøttelsesudgifter i det foregående finansår, jfr. § 15.“

7. § 13, stk. 2, 3, 4 og 5, udgår.

8. I § 13, stk. 7, udgår „og det i stk. 3 nævnte tilskud“.

9. I § 14, stk. 1, 1. punktum, udgår (2 steder) „og tilskuddet“.

10. I § 14, stk. 2, udgår „og tilskud“.

11. I § 14, stk. 3, udgår „og tilskud“.

12. I § 15, stk. 1, udgår

- „3. Huslejhjælp.
4. Brændselshjælp.
5. Juleunderstøttelse.“

13. I § 15, stk. 2, udgår „eller in natura“.

14. § 15, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Dagpengenes maksimumsbeløb fastsættes således, at de for de første 300 afkorrigerede dage af en arbejdsløshedsperiode, der følger efter en arbejdsperiode på mindst 300 dage inden for 2 år, svarer til 90 pct. af fagets gennemsnitlige indtægt og derefter til 70 pct. af den nævnte indtægt. Det nævnte maksimumsbeløb beregnes hvert år pr. 1. oktober og pr. 1. april på grundlag af den af det statistiske departement henholdsvis for januar kvartal samme år og juli kvartal foregående år meddelte

faktiske timefortjeneste (inkl. dyrtidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg).“

15. § 15, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Til forsørgere med børn, der oppebærer understøttelse efter den i stk. 3 nævnte 70 pct.s sats, kan der ydes et dagligt tillæg til den vedtægtsmæssige understøttelse for hvert hjemmeværende barn under 18 år, for børn over 14 år dog kun i det omfang, hvori forældrene har væsentlige udgifter ved børnenes skolegang, lære eller anden uddannelse. Med hjemmeværende børn sidestilles børn, der har ophold uden for hjemmet, når forældrene har væsentlige udgifter til deres underhold. Børnetillægget kan for hver afkontrolleret dag ydes med $\frac{1}{25}$ af det til enhver tid for en faders vedkommende gældende månedlige normalbidrag, jfr. lov om offentlig forsorg § 87, stk. 1, sammenholdt med § 126.“

16. § 15, stk. 5, 8 og 9, udgår.

17. I § 15, stk. 9 b), udgår 3. punktum og erstattes af:

„Ydelserne reguleres efter arbejdsministerens nærmere bestemmelse under hensyntagen til de henholdsvis i stk. 3 og stk. 4 angivne principper.“

18. § 15, stk. 10, udgår.

19. § 15, stk. 11, affattes således:

„Stk. 11. Arbejdsdirektøren træffer i tvivlstilfælde bestemmelse om den fremgangsmåde, der for det enkelte medlem vil være at anvende med hensyn til beregningen af de i stk. 3 nævnte beløb.“

20. § 15, stk. 12, udgår.

21. I § 15, stk. 14, ændres „paragrafs stk. 3, sidste pkt., og stk. 4-12“ til: „paragraf“.

22. § 15 A, stk. 1-3, udgår.

23. I § 15 A, stk. 4, ændres „en arbejdsløshedsperiode“ til: „den del af en arbejdsløshedsperiode, hvori han er berettiget til dagpenge efter den højeste af de i § 15, stk. 3, omtalte sats“,

24. I § 15 A, stk. 5, efter „medlem“ indsettes: „inden for den i stk. 4 nævnte del af en arbejdsløshedsperiode“.

25. § 16, stk. 5, affattes således:

„Stk. 5. Understøttelsen af den i § 15, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte art udbetales fra og med den første afkontrollerede dag.“

26. § 16, stk. 6, 7 og 8, udgår.

27. § 18 udgår

28. I § 23 A, stk. 5, næstsidste punktum, udgår „og § 16, stk. 5“.

29. § 28, stk. 2, 1. og 2. punktum, affattes således:

„De herefter bidragspligtige arbejdsgiveres bidrag fastsættes til 30 pct. af arbejdsløsheds-kassernes udgifter til understøttelse. Det hertil nødvendige bidrag pr. arbejder beregnes af arbejdsdirektøren.“

30. § 32 affattes således:

„§ 32. Direktøren skal i samarbejde med bl. a. uddannelsesrådet for faglærte og ikke-faglærte arbejdere virke for, at der oprettes uddannelseskursus for arbejdsløse. Der kan bevilges kommuner tilskud til oprettelse af sådanne kursus, ligesom der kan bevilges understøttelse til arbejdsløse, der ønsker at deltage i et kursus af længere varighed, selv om det pågældende kursus ikke særligt er bestemt for arbejdsløse.

Stk. 2. Godtgørelse for tab af indtægter eller arbejdsmuligheder i kursusperioden ydes efter halvfemsprocentsreglen i § 15, stk. 3. Dagpenge kan under uddannelse ydes ud over 300 dage.“

31. I § 34, stk. 3, 1. punktum, udgår efter „§ 15,“ „stk. 3, sidste pkt., og stk. 4-12,“.

32. I § 38, stk. 1, ændres under a. og b. „ $\frac{1}{3}$ “ til: „ $\frac{1}{2}$ “, og bestemmelsen under c. udgår.

§ 2.

Nærværende lov træder i kraft den 1. april 1966.

Bemærkninger til lovforslaget.

Formålet med lovforslaget er en forbedring af dagpengeydelse og en forenkling af loven.

I stedet for en utilstrækkelig og alt for sent virkende regulering af dagpengesatserne er det lovforslagets hensigt at stille dagpengene i forhold til den aktuelle gennemsnitlige fortjeneste, at fjerne tillæg, der besværliggør administrationen, at yde tilskud efter enkle principper og at åbne vejen for strukturændringer inden for området.

For tiden (1. oktober 1965) kan der ydes en forsørger med to børn under ledighed (forsørger over 3 års medlemsret, heltbetalende, Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund):

Dagpenge	24 kr. 10 ø.
Børnetillæg, 2 kr. 50 øre pr. barn pr. dag	5 - 00 -
Huslejhjælp, maks. 190 pr. md. $\frac{1}{25}$ del	7 - 60 -
	<hr/>
	36 kr. 70 ø.

Hertil kan ydes brændselshjælp og julehjælp efter de i loven fastsatte dages ledighed.

Dette beløb forhøjes efter ændringsforslaget til lovens § 15, stk. 3, til 90 pct. af fagets gennemsnitlige timefortjeneste, for en jord- og betonarbejder (uden for hovedstaden) til 289 kr. beregnet for 6 dage efter 90 pct. af 45 timer gange 7 kr. 15 øre.

Efter lovforslaget er det meningen, at alle tillæg (husleje-, brændsels-, børne- og julehjælp) bortfalder i omstillingsåret. Når omstillingsperioden (300 dage) er overstået, nedsættes dagpengene til 70 pct. af den gennemsnitlige timefortjeneste med ydelse af børnetillæg efter forsorgsloven. Det vil i det nævnte eksempel sige 225 kr. pr. uge plus forsorgslovens børnetillæg på 130 kr. pr. md. pr. barn, udregnet pr. dag ($\frac{1}{25}$) 5 kr. 20 øre pr. barn pr. dag.

Loven vil herefter kun opretholde børnetillæg som efter anden lovgivning. Rejsehjælp, flyttehjælp og hjælp til dobbelt husførelse burde egentlig overgå til bestemmelserne for arbejdsanvisningen med varierende muligheder for at flytte arbejdskraften, men foreslås bibeholdt.

Lovens bestemmelser (§ 15 A) om, at „retten til at erholde understøttelse bortfalder, når et medlem ikke har haft arbejde som lønarbejder i henholdsvis 26 eller 39 uger . . .“, og andre kontrolforanstaltninger bortfalder. Der er i forvejen kontrolforanstaltninger nok. Arbejdsdirektøren skal virke for oprettelse af kursus i områder, hvor der hersker betydelig arbejdsløshed. Direktøren har tilsyn med arbejdsløsheds-kasserne og kassernes kontrolforanstaltninger. Direktøren kan over de

offentlige anvisningskontorer foretage stikprøver, undersøgelser m. m. for at kontrollere medlemmernes arbejdsperioder og fortjenester. Hertil kommer lovens § 10, stk. 4, der giver ret til særlige undersøgelser, når medlemmets ledighed inden for et understøttelsesår har nået en vis grænse. Denne sidste bestemmelse, der er en af de få tilføjelser af nyere dato, er meget vigtig og giver tilstrækkelig kontrol. Det bestemmes her, at der kan gennemføres særlige foranstaltninger for at bringe medlemmet tilbage til arbejdsmarkedet. Når denne kontrolforanstaltning opretholdes, er loven, også i forhold til andre love, tilstrækkeligt dækket.

Udgifterne foreslås dækket ved et medlemsbidrag, der ikke må overstige 15 pct., et tilskud fra statskassen på 55 pct. og arbejdsgivernes bidrag, der foreslås fastsat til 30 pct. af kassernes udgifter i foregående regnskabsår.

Beregninger foretaget af arbejdsministeriet i 1964 opgør byrdefordelingen for kasserne i regnskabsåret 1962-63 til følgende:

Kontingenter	113,9 mill. kr.	(54,1 pct.)
Staten (netto)	43,4 — -	(20,6 —)
Kommunerne	14,5 — -	(6,9 —)
Arbejdsgiverne	38,7 — -	(18,4 —)
	<hr/>	
	210,5 mill. kr.	(100,0 pct.)

Af kontingentudgifterne betaler de dårligst lønede arbejdere langt størsteparten. For Arbejdsmands- og Specialarbejdernes Forbund var det samlede medlemsbidrag det nævnte år ca. 60 mill. kr.

Om byrdefordelingen i andre lande har arbejdsministeriet i 1964 meddelt følgende:

	Det offentlige pct.	Arbejdsgiverne pct.	De forsikrede pct.
Danmark	50	10	40
Sverige	50	0	50
Norge	25	37	37
Storbritannien . .	20	40	40
Vesttyskland . . .	10	45	45
Holland	20	40	40
Belgien	70	15	15

Den foreslåede ændring af tilskudsordningen vil forøge udgifterne for stat, kommune og arbejdsgivere. Det vil være rimeligt at ændre byrdefordelingen, fordi uforskyldt ledighed bl.a. er et spørgsmål om økonomisk politik, forsømt egnsudvikling og industrielle omstillingsprocesser. De, der forårsager ledigheden, må iberegne omkostningerne herved.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Til nr. 1.

Ifølge lovens § 10, stk. 4, skal arbejdsløsheds-kasserne, når et medlems ledighed inden for et understøttelsesår er nået over en vis grænse, undersøge årsagen til ledigheden med henblik på ved særlige foranstaltninger, herunder af helbredsmæssig eller optræningsmæssig art, at bringe medlemmet tilbage til arbejdsmarkedet. Man må gå ud fra, at der under særlige foranstaltninger henhører alle tænkelige hjælpemidler, der vil kunne gavne medlemmet, hvorfor „revalidering og omskoling“ foreslås tilføjet.

Til nr. 2.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 3.

I de indledende bemærkninger til lovforslaget er anført en tabel over byrdefordelingen i kasserne for regnskabsåret 1962-63. Der er i de senere år sket en forskydning over til større byrder for medlemmerne. Dette mener forslagsstillerne skal ændres og foreslår derfor fastsat en lav maksimumsgrænse for størrelsen af medlemsbidraget.

Til nr. 4.

Forslaget er redaktionelt.

Til nr. 5.

Bestemmelsen er en konsekvens af forslag nr. 3.

Til nr. 6.

Den foreslåede bestemmelse om, at staten dækker 55 pct. af kassernes udgifter, må i forbindelse med bestemmelsen i lovens § 13, stk. 7, om refusion fra kommunerne af 15 pct. heraf, som anført i de indledende bemærkninger og den skriftlige fremsættelse, ses som en ændring af lovens principper.

Til nr. 7.

Bestemmelsen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 8, 9, 10 og 11.

Ændringsforslagene er redaktionelle.

Til nr. 12.

Den foreslåede ændring er begrundet i de indledende bemærkninger.

Til nr. 13.

En overflødig og ældgammel bestemmelse, som ikke bruges og vel aldrig har været brugt, foreslås udtaget af loven.

Til nr. 14 og 15.

Ændringsforslaget bygger på det princip, at dagpengene skal gøres sammenlignelige med, hvad der tjenes inden for fagområdet, og at regulering skal foretages to gange årlig, så der kun bliver 6 måneders ventetid imod lovens 12 måneders ventetid.

Det i de indledende bemærkninger nævnte beløb på 7 kr. 15 øre som gennemsnitlig fortjeneste for en jord- og betonarbejder, er et eksempel på udregningen for denne gruppe. Timefortjenesten er opgivet i Statistiske Efterretninger nr. 42, 13. september 1965, gennemsnitlig timefortjeneste, inklusive dyrtidstillæg, 1. kvartal 1965, det øvrige land. Arbejdsdirektøren beregner på grundlag heraf dagpengeydelsen. Halvfemsprocentsreglen gældende for 300 afkorrigerede dage efter arbejdsophør efter mindst 300 dages arbejde inden for 2 år skal betragtes som en omstillingsperiode. Halvfjerdsprocentsreglen med forsorgslovens børnetillæg ydes efter 300 dages afkorrigeret ledighed.

Til nr. 16.

Forslaget forudsætter bl. a., at huslejhjælp og brændselshjælp udgår.

Til nr. 17.

Den foreslåede ændring er redaktionel.

Til nr. 18.

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 19, 20 og 21.

De foreslåede ændringer er redaktionelle.

Til nr. 22.

Bestemmelsen om 26 og 39 ugers begrænsningen foreslås ophævet. Lovens § 10, stk. 4, er tilstrækkelig kontrolforanstaltning.

Til nr. 23 og 24.

Når den almindelige karenstid ophæves, vil det være tilstrækkeligt at opretholde den ekstraordinære karenstid for medlemmer i den periode, hvor halvfemsprocentsreglen gælder. Efter denne periode er der tale om langvarig ledighed.

Til nr. 25 og 26.

Forslagene tilsigter at ophæve karenstiden.

Til nr. 27.

Forslaget tilsigter at lade § 18 udgå, da bestemmelsen i § 10, stk. 4, er tilstrækkelig.

Til nr. 28.

Den foreslåede ændring er redaktionel.

Til nr. 29.

Den foreslåede forhøjelse af arbejdsgiverbidraget kan foruden med det i de indledende bemærkninger og i den skriftlige fremsættelse anførte også begrundes med, at arbejdsmarkedet vil få tilgang af omskolet og nyuddannet arbejdskraft.

Til nr. 30.

De foreslåede ændringer tilsigter at samordne uddannelsen for såvel faglærte som ikke-faglærte

og give muligheder for videreuddannelse gennem deltagelse i kursus af længere varighed, selv om det pågældende kursus ikke særligt er bestemt for arbejdsløse.

Til nr. 31.

Ændringsforslaget er redaktionelt.

Til nr. 32.

Forslaget tilsigter en forenkling af reglerne for fordeling af kommunernes refusionsbyrde.